

Ghid practic: Accesul la procedura de azil

**Europe Direct este un serviciu destinat să vă ajute să găsiți
răspunsuri la întrebările pe care vi le puneți
despre Uniunea Europeană.**

Un număr unic gratuit (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* Informațiile primite sunt gratuite, la fel ca și cea mai mare parte a apelurilor telefonice (unii operatori și unele cabine telefonice și hoteluri taxează totuși aceste apeluri).

Numeroase alte informații despre Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet pe serverul Europa (<http://europa.eu>).

Designed by EWORX

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2016

Ghid practic:

RO	BZ-04-15-715-RO-N	ISBN 978-92-9243-579-0	doi:10.2847/613113
----	-------------------	------------------------	--------------------

© Uniunea Europeană, 2016

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei.

Printed in Luxembourg

TIPĂRIT PE HÂRTIE ÎNĂLBITĂ FĂRĂ CLOR ELEMENTAR (ECF)

Ghid practic: Accesul la procedura de azil

Introducere

Întrucât sunteți adesea primul punct de contact pentru cetățenii țărilor terțe care ajung în țara dumneavoastră, iar în multe cazuri și a celor care ajung în UE în ansamblu, vă revine un rol crucial în facilitarea accesului efectiv la protecție internațională. Acest lucru se poate realiza prin identificarea proactivă a celor care ar putea avea nevoie de protecție, prin punerea la dispoziția acestora de informații relevante privind dreptul de a solicita azil, prin îndrumarea lor către procedurile adecvate și prin alte forme de asistență și garanții procedurale acordate acestor persoane.

Ghidul de față oferă informații cu privire la obligațiile de bază ale funcționarilor de prim contact și drepturile persoanelor care ar putea avea nevoie de protecție internațională la primul contact. Acesta vă va ghida prin procesul de identificare a persoanelor care ar putea dori să solicite protecție și prin procesul de furnizare a sprijinului și a garanțiilor procedurale corespunzătoare.

Ghidul este împărțit în următoarele patru secțiuni:

- **Rolul mai amplu al funcționarilor de prim contact în accesul la procedura de azil:** cuprinde o introducere în contextul fluxurilor de migrație mixtă și o prezentare generală a cadrului juridic relevant, inclusiv a celui privind drepturile fundamentale;
- **Cum să fiți pregătit să recunoașteți un potențial solicitant de protecție internațională:** prezintă cerințele preliminare privind comportamentul și mentalitatea funcționarilor de prim contact, necesare pentru a putea identifica persoanele care ar putea dori să solicite protecție internațională;
- **Indicii potrivit cărora o persoană ar putea dori să solicite protecție internațională:** asigură îndrumare cu privire la elementele care trebuie luate în considerare pentru o mai bună identificare a unei persoane care ar putea dori să solicite protecție internațională.
- **Ce trebuie făcut în continuare:** asigură îndrumare pentru situațiile în care este identificată o persoană care ar putea dori să solicite protecție internațională și referitor la cum se procedează dacă o cerere a fost formulată. Sunt abordate și situațiile în care o persoană care ar putea avea nevoie de protecție nu dorește să solicite protecția internațională.

Țineți cont de faptul că acquis-ul UE în domeniul azilului prevede că funcționarii care intră primii în contact cu persoanele care solicită protecție internațională, în special cei care supraveghează frontierele terestre sau maritime ori efectuează controale la frontieră, ar trebui să primească informații relevante și instruirea necesară cu privire la modul de recunoaștere și de gestionare a cererilor de protecție internațională.

Cuprins

Introducere	v
Rolul mai amplu al funcționarilor de prim contact în accesul la procedura de azil	1
Rolul esențial al funcționarilor de prim contact	1
Drepturile fundamentale	2
Nereturnarea	3
Accesul la procedura de azil	3
Cum să fiți pregătit să recunoașteți un potențial solicitant de protecție internațională	6
Fiți proactiv	6
Sunteți proactiv sau reactiv?	6
Observați	7
Acordați atenție vulnerabilităților	7
Copiii neînsoțiți sau separați	8
Fiți receptiv	8
Fiți respectuos	8
Nu faceți discriminări	9
Nu emiteți judecăți	9
Fiți un ascultător activ	9
Adoptați un stil de comunicare adecvat și sensibil	10
Colaborarea cu interpretul	10
Aveți grijă la limbajul corporal propriu	11
Fiți conștient de circumstanțele dumneavoastră personale	11

Indicii potrivit cărora o persoană ar putea dori să solicite protecție internațională	12
Cine poate dori să formuleze o cerere?	12
Persoanele cu multiple nevoi speciale	13
Listă neexhaustivă de indicii	13
Cine este persoana și de unde vine	14
Ce spune persoana	15
Ce puteți observa (înfățișarea și comportamentul)	15
Ce trebuie făcut în continuare	17
Furnizați informații	17
Recunoașteți formularea unei cereri de protecție internațională	17
Ce trebuie făcut în continuare în cazul în care o persoană solicită protecție internațională	18
Ce trebuie făcut în continuare în cazul în care o persoană care ar putea avea nevoie de protecție nu dorește să solicite protecție internațională	19
Principalele mesaje privind accesul la procedura de azil	21
Anexă – Referințe juridice	23

Rolul mai amplu al funcționarilor de prim contact în accesul la procedura de azil

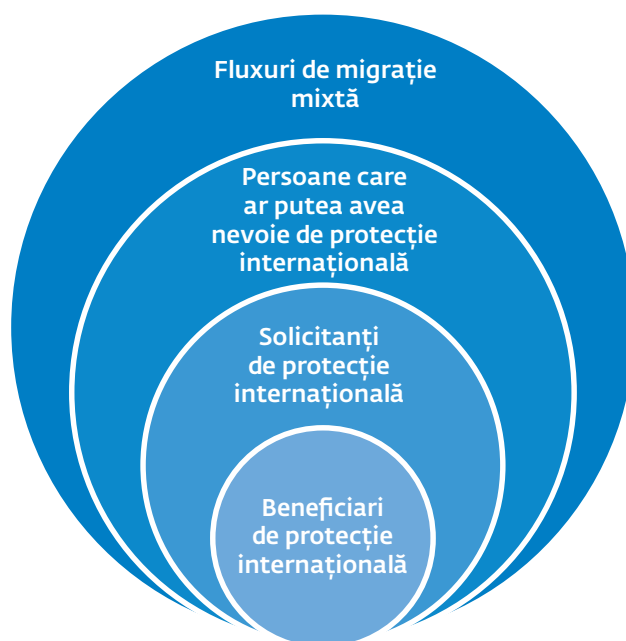
Rolul esențial al funcționarilor de prim contact

Sfera și complexitatea tot mai mare a mișcărilor migratorii creează un mediu plin de provocări la frontierele externe ale UE. Persoane cu motivații și obiective diferite călătoresc împreună în cadrul **fluxurilor de migrație mixtă**, folosind aceleași rute și mijloace de transport. Astfel de călătorii pot fi lungi, grele și le pot pune viața în pericol, fiind adesea organizate într-un mod ilicit. Ascunși în camioane, containere mici sau înghesuiți pe ambarcațiuni nesigure, oamenii călătoresc, de multe ori, în condiții dure și primejdioase, fiind expuși pericolului, foamei, exploatării și abuzului călăuzelor și traficanților. În cursul călătoriei, ei își pot pierde membri de familie sau rude. Există nenumărate relatări despre persoane exploatare, maltratate, violate și forțate să se prostitueze sau să comită infracțiuni.

Întrucât sunteți adesea primul punct de contact pentru cetățenii țărilor terțe care ajung în țara dumneavoastră, iar în multe cazuri și a celor care ajung în UE în ansamblu, aveți un rol crucial în identificarea promptă a acelor persoane, în îndeplinirea nevoilor lor de bază, în garantarea drepturilor lor fundamentale, în furnizarea de informații și în îndrumarea lor către procedurile adecvate și autoritățile competente.

Alături de persoanele care călătoresc din alte motive decât obținerea protecției se află și persoane care au **nevoi de protecție** care necesită intervenție imediată. Printre acestea se pot număra persoane care au nevoie de protecție internațională, precum și victime ale traficului de persoane, ale torturii, violului sau altor forme grave de violență, copii separați sau neînsoțiți, femei în situații de risc și alte persoane vulnerabile.

Drepturile fundamentale

Orice măsură luată în punctele de trecere a frontierei și în locurile de detenție ar trebui să fie proporțională cu obiectivele urmărite, nediscriminatorie și să respecte pe deplin drepturile fundamentale principale, precum:

- **demnitatea umană**, care stipulează că o ființă umană are un drept înnăscut de fi apreciată, respectată și de a primi un tratament etic;
- **dreptul la viață**, care interzice pedeapsa cu moartea sau execuțiile și prevede obligația de a lua măsuri preventive în situațiile în care există un risc real și imediat la adresa vieții unei persoane;
- **interzicerea torturii**, care prevede că nimeni nu poate fi supus torturii sau tratamentelor ori pedepselor inumane sau degradante;
- **principiul nereturnării**, care se referă la obligația statelor de a evita expulzarea sau returnarea unei persoane, sub orice formă, într-un loc în care aceasta poate suferi persecuție și/sau tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante;
- **dreptul la azil**, prin care se acordă oricărei persoane dreptul de a solicita și de a se bucura de protecție împotriva persecuției în alte țări. Statele membre se asigură că orice persoană – fie aceasta adult sau copil – are dreptul de a prezenta o cerere de protecție internațională în nume propriu sau prin intermediul unei rude sau al unui reprezentant al său;
- **nediscriminarea**, care interzice orice tratament inechitabil și orice acțiune sau distincție arbitrară din motive precum sexul, rasa, culoarea, originea etnică sau socială, caracteristicile genetice, limba, religia sau convingerile, opiniile politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, averea, nașterea, o dizabilitate, vârsta sau orientarea sexuală.

Fiecare persoană beneficiază de aceste drepturi, indiferent dacă a solicitat sau nu, în mod explicit, protecție internațională.

Statele membre trebuie să se asigure că autoritățile respectă **principiul confidențialității**, astfel cum este definit în legislația națională și impus de legislația UE, în ceea ce privește informațiile pe care le obțin în timpul activității lor. Informațiile referitoare la faptul că o persoană a solicitat protecție internațională nu pot fi divulgate autorităților din țara de origine a persoanei respective.

Nereturnarea

Conceptul de nereturnare se referă la obligația statelor membre de a nu expulza sau returna nicio persoană, sub nicio formă, la frontierele teritoriilor sau în orice loc în care aceasta poate suferi persecuții, precum și pedepse sau tratamente inumane sau degradante, inclusiv tortură, chiar dacă este un migrant în situație neregulamentară. În contextul azilului, principiul *nereturnării* atrage după sine obligația de a acorda persoanelor care solicită protecție internațională accesul la teritoriu și la proceduri de azil echitabile și eficiente pentru a stabili dacă persoanei ar trebui să i se acorde protecție sau nu.

Cine are această obligație? Obligația *nereturnării* angajează toate organele unui stat, precum și orice altă persoană sau entitate care acționează în numele acestuia, inclusiv funcționarii de prim contact.

Care este sfera de aplicare a noțiunii? Interdicția *returnării* în cazul unui pericol de persecuție în conformitate cu legislația internațională referitoare la refugiați se aplică oricărei forme de îndepărtare forțată, inclusiv prin deportare, expulzare, extrădare, prin transfer neoficial sau „predări”, precum și neprimirii la frontieră. Aceasta include și *returnarea* indirectă, care înseamnă întoarcerea unei persoane într-o țară terță unde există riscul de *returnare*. În fiecare caz în parte trebuie să se efectueze o evaluare riguroasă a riscului de *returnare* indirectă, înainte de trimiterea persoanei într-o țară terță. Niciun solicitant de azil nu ar trebui returnat într-o țară terță pentru examinarea cererii fără garanții suficiente în fiecare caz în parte. Printre aceste garanții se numără și faptul că persoana va fi readmisă în țara respectivă, va beneficia de o protecție efectivă împotriva returnării, va avea posibilitatea de a solicita și de a beneficia de azil și va fi tratată în conformitate cu standardele internaționale acceptate.

Accesul la procedura de azil

Pentru a se asigura respectarea principiului *nereturnării* și pentru ca dreptul la azil să aibă un caracter efectiv, fiecărei persoane care ar putea avea nevoie de protecție internațională trebuie să i se asigure **accesul la procedura de azil**.

Amintiți-vă că, în majoritatea scenariilor, sunteți prima persoană în fața căreia oamenii vor avea posibilitatea de a-și exprima nevoia de protecție și nevoile speciale.

Multe persoane care ar putea avea nevoie de protecție internațională nu își cunosc drepturile și obligațiile și nu încearcă în mod activ să obțină azil în țara în care sosesc. Ca prim punct de contact pentru persoanele aflate la frontieră, vă revine un rol esențial în facilitarea accesului la protecție internațională prin identificarea în mod proactiv a persoanelor care ar putea dori să solicite protecție internațională, prin furnizarea

de informații relevante privind dreptul de a solicita azil și prin îndrumarea către procedurile adecvate.

Măsurile luate la punctele de trecere a frontierei și în locurile de detenție marchează unul dintre momentele principale în care pot fi declarate sau detectate nevoile speciale ale persoanelor vulnerabile. În calitate de funcționar de prim contact, aveți și responsabilitatea **de a identifica nevoile speciale ale persoanelor vulnerabile și de a le îndruma către autoritățile naționale, în vederea obținerii sprijinului și/sau pentru o evaluare suplimentară**.

Pentru o mai bună identificare a nevoilor speciale ale persoanelor vulnerabile, puteți utiliza instrumentul practic al EASO privind identificarea persoanelor cu nevoi speciale (IPSN), disponibil la adresa: <https://ipsn.easo.europa.eu/ro>

Rolul dumneavoastră în asigurarea accesului la procedura de azil, prevăzut la articolul 3a din Codul Frontierelor Schengen ⁽¹⁾, a fost extins și mai mult prin acquis-ul UE în materie de azil, în special prin Directiva privind procedurile de azil (DPA) reformată, aplicabilă din 20 iulie 2015 ⁽²⁾. DPA reformată introduce, printre altele, două dispoziții esențiale care au efect direct asupra activității dumneavoastră zilnice:

Articolul 8 din DPA reformată vă impune să furnizați informații cu privire la posibilitatea de a solicita protecție internațională atunci când există indicii că o persoană aflată într-un loc de detenție sau la un punct de trecere a frontierei externe ar putea dori să facă acest lucru. În practică, aceasta înseamnă că trebuie să fiți proactiv în identificarea unei astfel de persoane, să o informați despre dreptul de a solicita azil și să o consiliați cum să facă cererea.

Aveți obligația, în temeiul **articolului 6 din DPA reformată**, să îndrumați o persoană care și-a exprimat intenția de a solicita protecție internațională (adică a formulat o cerere de protecție internațională) către procedura de azil, informând-o cu privire la locul și modul în care poate fi depusă cererea de protecție internațională.

De asemenea, DPA reformată descrie **trei etape distincte ale accesului la procedură**, făcând o distincție clară între **formularea, înregistrarea și depunerea unei cereri de protecție internațională** și poziția acestor etape în cadrul procedurii de azil.

Aveți în vedere faptul că oamenii își pot exprima intenția de a solicita protecție internațională într-o varietate de moduri. Exprimarea în orice mod a temerii de persecuții sau de vătămări grave în caz de refuz al intrării, efectuată verbal sau în scris, reprezintă o astfel de cerere. Nu este necesar să se folosească exact termenul „azil” sau „refugiat”. Dacă nu sunteți sigur, ar trebui să presupuneți că a fost formulată o cerere de protecție.

Prin **formularea unei cereri de protecție internațională** se înțelege actul de exprimare, în orice mod și în fața oricărei autorități, a dorinței de a obține protecție internațională. Orice persoană care și-a exprimat intenția de a solicita protecție internațională este considerată a fi un solicitant cu toate drepturile și obligațiile aferente acestui statut.

În urma formulării unei cereri de protecție internațională, aceasta trebuie **înregistrată** de către autoritățile competente în termenul stabilit – în cel mult trei zile lucrătoare dacă cererea a fost formulată la o autoritate responsabilă cu înregistrarea acesteia sau în cel mult șase zile lucrătoare dacă cererea a fost

făcută la alte autorități, cum ar fi poliția, polițiștii de frontieră, autoritățile competente în materie de imigrație și/sau personalul locurilor de detenție. În situații excepționale, atunci când numărul mare de cereri simultane face foarte dificilă în practică respectarea termenelor date, termenul poate fi prelungit la 10 zile lucrătoare.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 562/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2006 de instituire a unui Cod comunitar privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul Frontierelor Schengen).

⁽²⁾ Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (reformare), denumită în continuare DPA reformată.

Depunerea unei cereri de protecție internațională înseamnă ca solicitantul să furnizeze informații/documente pentru completarea dosarului creat la momentul înregistrării cererii. Depunerea cererii declanșează începerea examinării în primă instanță. Statele membre pot stabili norme privind modul și locul în care trebuie depusă cererea.

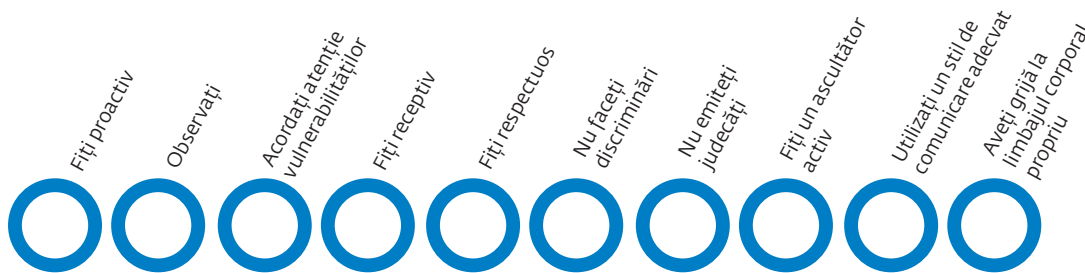

Aveți în vedere faptul că sarcina dumneavoastră este aceea de a identifica persoane care ar putea dori să solicite protecție internațională, de a le furniza informații și de a le îndruma către autoritățile corespunzătoare. Nu puteți interzice nimănui accesul la procedura de azil. Îndrumarea promptă și eficientă către autoritățile competente este esențială pentru a garanta în practică dreptul la azil. Nu este responsabilitatea dumneavoastră să apreciați dacă persoana din fața dumneavoastră are nevoi legate de protecție și dacă i se poate acorda protecție internațională sau nu.

Cum să fiți pregătit să recunoașteți un potențial solicitant de protecție internațională

Este foarte probabil ca persoanele care au nevoie de protecție să abordeze o persoană în uniformă și să stabilească un contact cu aceasta. Totuși, este posibil ca multe dintre acestea să fi fost supuse unor rele tratamente de către funcționarii din țara lor de origine sau din alte țări, pe parcursul călătoriei lor. Prin urmare, în multe cazuri, ele nu vă vor aborda în mod direct și este sarcina dumneavoastră să creați o atmosferă de încredere, să identificați în mod proactiv persoanele care ar putea dori să solicite protecție internațională și să le îndrumați pe acelea despre care se poate presupune că doresc să solicite protecție.

Secțiunea de față oferă orientări cu privire la modul în care puteți să fiți pregătit pentru a vă îndeplini obligațiile de a identifica persoanele care ar putea avea nevoie de protecție, de a le primi pe teritoriul UE, de a le furniza informații și de a le îndruma către procedura de azil națională.

Fiți proactiv

A fi proactiv înseamnă să vă concentrați eforturile asupra elementelor pe care le puteți controla sau pe care le puteți influența. O abordare proactivă vă va ajuta să vă îndepliniți îndatoririle.

Polițiștii de frontieră și funcționarii de prim contact au **responsabilitatea de a fi proactivi în asigurarea accesului efectiv la procedura de azil**. Aceștia au obligația de a identifica persoane care ar putea dori să solicite protecție internațională, de a le informa cu privire la dreptul de a solicita azil și de a le furniza informații referitoare la formularea unei cereri. De asemenea, ei trebuie să informeze persoanele care au formulat o cerere de protecție internațională cu privire la modul de depunere a acesteia.

Sunteți proactiv sau reactiv?

O **persoană proactivă** folosește un limbaj proactiv (pot, voi face, prefer etc.) și își concentrează eforturile asupra sferei sale de influență, asupra lucrurilor pe care le poate controla și influența.

O **persoană reactivă** folosește un limbaj reactiv (nu pot, sunt obligat, poate dacă etc.) și își concentrează eforturile asupra motivelor de îngrijorare, asupra lucrurilor pe care le poate controla în mică măsură sau chiar deloc.

Observați

A observa nu înseamnă doar „să priviți lucrurile”, ci reprezintă o captare activă a informațiilor care vă ajută să evaluați persoanele și circumstanțele mai rapid și mai precis. În acest scop, trebuie să fiți foarte receptivi pentru a obține cât mai multe informații și pentru a le reține.

- **Acordați mare atenție tuturor lucrurilor din jurul dumneavoastră.** Străduiți-vă să observați cât mai multe, de la chestiuni de rutină până la lucruri neobișnuite, și încercați să le rețineți. Concentrați-vă asupra diferențelor, aspectelor distinctive, situațiilor și circumstanțelor neobișnuite. Conștientizarea propriilor impresii reprezintă o trăsătură esențială a unui bun observator.
- **Căutați indicii** că o persoană ar putea dori să solicite protecție internațională.
- **Acordați mare atenție limbajului corporal** al persoanelor pe care le observați – expresiile faciale, gesturile, contactul vizual, postura și tonul vocii. Capacitatea de a înțelege și de a folosi limbajul corporal poate ajuta la crearea unei legături cu alte persoane și la identificarea nevoilor acestora. Rețineți însă că semnificația limbajului corporal și cea a semnalelor nonverbale pot să difere de la o țară la alta și de la o cultură la alta. Prin urmare, este important să evitați interpretările greșite și să vă abțineți de la cele pripite.

Acordați atenție vulnerabilităților

Aveți în vedere faptul că persoana din fața dumneavoastră poate fi vulnerabilă și poate avea nevoi speciale care să necesite o atenție deosebită și acțiune imediată. Sarcina dumneavoastră este să identificați nevoile speciale ale persoanelor vulnerabile și să le îndrumați către o evaluare suplimentară și/sau către acordarea de sprijin.

Punctele de trecere a frontierei și locurile de detenție sunt două dintre principalele amplasamente în care pot fi declarate sau detectate nevoile speciale ale persoanelor vulnerabile. **Aveți totuși în vedere și faptul că este posibil ca acestea să nu fie vizibile imediat și să se manifeste abia în etapele ulterioare.**

Asigurați-vă că măsurile luate la punctele de trecere a frontierei sau în locurile de detenție nu afectează protecția specifică acordată conform legislației internaționale persoanelor care au nevoie de protecție internațională și persoanelor vulnerabile, cum sunt femeile și fetele aflate în situații de risc, inclusiv femeile însărcinate, copiii, inclusiv copiii neînsoțiți și separați, victimele traficului de persoane, persoanele care au fost supuse torturii, violului sau altor forme grave de violență și persoanele cu dizabilități.

- **Consemnați vulnerabilitățile** și nevoile speciale cât mai curând posibil în conformitate cu practica națională și comunicați aceste informații părților interesate relevante, în vederea furnizării sprijinului și garanțiilor necesare.
- Asigurați-vă că aveți cunoștință despre **mecanismele și procedurile naționale de sesizare** și că aveți la îndemână datele de contact ale instituțiilor responsabile în conformitate cu practica națională, inclusiv datele serviciilor specializate de protecție a copilului, ale UNHCR și ale altor organizații care le oferă solicitanților consultanță juridică sau de altă natură.
- **Adaptați-vă abordarea, limbajul și stilul de comunicare** în funcție de nevoile persoanei. Capacitatea dumneavoastră de a comunica și de a crea o relație de încredere cu persoana respectivă este esențială, atât pentru a putea identifica eventualele indicii de vulnerabilitate, cât și pentru a aduna informații precise.
- Dacă este nevoie, **asigurați asistența medicală necesară și/sau alt tip de asistență** adecvată în conformitate cu legislația și cu practica națională.

Copiii neînsoțiți sau separați

În conformitate cu standardele legale și cu legislația europeană și internațională relevante, **prin copil se înțelege orice ființă umană cu vârsta sub 18 ani**, exceptând cazul în care legislația aplicabilă copiilor prevede că vârsta majoratului este mai mică. Chiar dacă nu știți sigur dacă persoana care pretinde a fi copil chiar este, aceasta tot trebuie îndrumată către autoritatea responsabilă pentru determinarea vârstei, în conformitate cu legislația și practica națională și cu legislația UE.

Copiii sunt în mod inerent vulnerabili și este foarte important să fiți deosebit de sensibil la nevoile lor speciale, mai ales în cazul în care aceștia sunt neînsoțiți sau separați. Copiii neînsoțiți și cei separați ar trebui identificați și îndrumați către autoritățile responsabile cât mai repede posibil, în conformitate cu legislația și practica națională. În conformitate cu legislația UE, ar trebui asigurate garanții specifice în cazul copiilor neînsoțiți, în special prin numirea, cât mai curând posibil, a unui reprezentant. Asigurați-vă că aveți cunoștință despre procedurile naționale de sesizare și că aveți la îndemână datele de contact ale serviciilor specializate de protecție a copilului și ale altor factori interesați responsabili.

Rămâneți întotdeauna atent și acordați atenție eventualelor indicii privind traficul de persoane. Este ceva neobișnuit în legătură cu situația pe care o observați? Copilul este tăcut, absent/rezervat, incoerent, speriat sau indispus? Copilul este așteptat de cineva sau caută cu privirea un alt adult? În orice moment, dacă există o suspiciune rezonabilă că respectivul copil este expus riscului de a fi traficat sau are nevoie de protecție în alt fel, mecanismul de sesizare și investigația inițială se aplică imediat, în conformitate cu legislația și practica națională.

Nu uitați să comunicați într-o manieră adecvată copilului, ținând cont de vârsta și de maturitatea acestuia. Informați permanent copilul despre ce se întâmplă și ce urmează să se întâmple. Asigurați-i accesul la servicii de bază.

În toate măsurile și deciziile care vizează copii trebuie să se țină seama, în primul rând, de interesul superior al copilului. Ca regulă generală, copiii nu ar trebui despărțiți de părinții lor sau de rudele care îi însoțesc, cu excepția cazului în care există suspiciuni rezonabile că nu este în interesul lor superior să rămână cu aceștia. În aceste cazuri, serviciile specializate de protecție a copilului ar trebui informate imediat, în conformitate cu legislația și practica națională.

Trebuie să se aplice principiul nereturnării. În cazul în care are loc returnarea, trebuie respectate garanțiile privind copiii prevăzute la articolul 10 din Directiva privind returnarea.

Fiți receptiv

Împărțirea pe categorii a persoanelor abia cunoscute și utilizarea metodelor obișnuite pentru a face față sarcinilor repetate reprezintă o reacție normală și un proces pe care cei mai mulți dintre noi îl folosim. Însă este important să fim conștienți de acest lucru și să rămânem mereu receptivi, indiferent de experiența noastră anterioară personală și profesională. Aveți în vedere faptul că oricine poate avea nevoie de protecție, indiferent de modul în care arată sau se poartă.

Fiți receptiv. A fi receptiv înseamnă a fi flexibil și adaptabil la experiențe, proceduri și provocări noi și diferite. Persoanele receptive au mai puține prejudecăți și sunt mai înclinate să își schimbe opiniile atunci când li se prezintă noi fapte.

Fiți respectuos

Lucrați într-un mediu complex și plin de provocări. Zi de zi, vă confrunțați cu situații stresante și întâlniți oameni care sunt speriați, traumatizați sau nu au încredere în autorități, precum și oameni care mint, înșală și manifestă un comportament agresiv.

Cu toate acestea, fiind de multe ori primul punct de contact pentru cetățenii țărilor terțe care ajung în UE, dumneavoastră sunteți un reprezentant al propriei țări, precum și al Uniunii Europene. Ar trebui să aveți un comportament profesionist, etic și să vă purtați în permanență într-un fel care să vă pună într-o lumină pozitivă pe dumneavoastră și autoritatea pe care o reprezentați.

Nu uitați să fiți întotdeauna respectuos. Toată lumea trebuie tratată cu respect. Respectați întotdeauna demnitatea umană și fiți sensibil la diversitatea și diferențele culturale.

Fiți respectuos, pentru a construi o relație de încredere și pentru a fi respectat. Gândiți-vă la următoarele... Pentru a câștiga respectul, trebuie în primul rând să dați dovadă de respect. Lipsa respectului creează tensiune, care se poate transforma într-un conflict.

Nu faceți discriminări

Nimeni nu are voie să discrimineze în raport cu altă persoană. **Comportamentul discriminatoriu, un tratament inechitabil sau orice alte practici discriminatorii sunt contrare drepturilor fundamentale.**

Pentru a evita discriminarea și a da dovadă de sensibilitate, este important să comunicați într-o limbă pe care persoana o înțelege și într-un mod care o face să se simtă în siguranță. Dacă este nevoie, adaptați-vă abordarea, limbajul și comunicarea în funcție de gen, vârstă, starea fizică și psihică și/sau nivelul de studii al persoanei care se află în fața dumneavoastră.

Nu emiteți judecăți

Să nu aveți idei preconcepute despre alte persoane din cauza acțiunilor, comportamentului și/sau înfățișării acestora. În loc să judecați o persoană pentru ceea ce a făcut sau pentru cum arată, faceți un efort pentru a afla mai multe despre aceasta și despre mediul său de proveniență. Nevoile de protecție ale persoanei și dreptul său la protecție internațională vor fi evaluate în altă parte, printr-o altă procedură, realizată de către alți funcționari.

Nu exprimați judecăți prin comunicare verbală și nonverbală. Dacă vă surprindeți judecând pe cineva, opriți-vă și amintiți-vă că trebuie să observați.

Fiți un ascultător activ

Fiți un bun ascultător. Ascultarea activă este una dintre componentele principale ale abilităților de comunicare. Atunci când ascultați cu adevărat, arătați un interes sincer pentru ceea ce se spune, nu doar auziți. Astfel, demonstrați respect pentru persoana cu care comunicați, ceea ce influențează, în consecință, atât calitatea, cât și cantitatea informațiilor pe care le veți putea obține.

- **Ascultați cu interes real** și cu intenția de a înțelege. Puteți folosi rezumate scurte și directe, repetând principalele părți ale relatării cu cuvintele solicitantului pentru a demonstra că ați ascultat activ și ați înțeles. De asemenea, puteți folosi afirmații reflexive pentru a asigura persoana că o ascultați.
- **Încurajați persoana să vorbească.** Folosiți expresii încurajatoare cum ar fi „Povestiți-mi mai multe despre asta” sau „Ce s-a mai întâmplat?” Această atitudine invită solicitantul să vorbească în continuare și contribuie la păstrarea firului relatării și la dezvoltarea acesteia.
- **Puneți întrebări pentru a vă arăta interesul.** Dar țineți cont de faptul că informațiile cele mai precise și mai utile sunt furnizate într-o relatare liberă. Dacă întrerupeți prea des persoana pentru a pune întrebări suplimentare, s-ar putea ca astfel să îi diminueați motivația sau încrederea și să reduceți probabilitatea unei relatări complete.
- **Asigurați-vă că persoana din fața dumneavoastră înțelege** ceea ce ați spus. Este responsabilitatea dumneavoastră să fiți înțeleși. Profitați de ocazie pentru a clarifica înțelegerea, de exemplu rugând persoana să repete, cu cuvintele sale, părțile importante ale informațiilor pe care i le-ați furnizat.

Adoptați un stil de comunicare adecvat și sensibil

Diferențele de limbă, cultură și experiență pot crea obstacole în calea comunicării. Mulți alți factori, cum ar fi vârsta, genul, stresul, sănătatea fizică și mintală, precum și mediul pot influența capacitatea de exprimare a persoanei. Nevoia de a comunica prin intermediul interpreților crește, de asemenea, riscul apariției unor neînțelegeri.

Prin urmare, este important să fiți conștient de factorii care ar putea denatura procesul de comunicare și să vă adaptați stilul de comunicare și limbajul în mod corespunzător. Acest lucru va contribui la reducerea îngrijorării și a stresului și va asigura atât calitatea, cât și cantitatea informațiilor obținute.

- **Dați dovadă de sensibilitate în privința situației personale** – dacă o cunoașteți deja – și adaptați-vă stilul de comunicare în consecință.
- **Folosiți un limbaj adecvat, pe care persoana respectivă să îl poată înțelege.** Încercați întotdeauna să comunicați cât mai precis, simplu și clar.
- **Oferiți informații persoanei cu privire la ceea ce se așteaptă de la ea**, inclusiv acele detalii minore pe care le considerați de multe ori de la sine înțelese, cum ar fi: cine sunteți, unde mergeți, de ce închideți ușa sălii de interviu etc., precum și despre procesul în sine. Nu ar trebui să presupuneți că toată lumea înțelege lucrurile în același fel ca dumneavoastră.
- **Asigurați confidențialitatea.** Explicați că tot ce se discută va rămâne confidențial, cu excepția cazului în care informațiile trebuie transmise și altor organisme guvernamentale.
- **Lăsați persoana să vorbească liber.** Încurajați-o să prezinte un eveniment sau o situație cu cuvintele sale, în ritmul propriu și fără întreruperi.
- **Puneți întrebări potrivite într-un mod adecvat.** Întrebările deschise arată că persoana se află în centrul atenției. Începeți discuția cu întrebări ușoare.
- **Oferiți tuturor posibilitatea de a vorbi.** Asigurați-vă că nimeni nu intervine și/sau nu răspunde la întrebări în numele persoanei, cu excepția cazului în care acționează în interesul acesteia.

Colaborarea cu interpretul

Acquis-ul UE în materie de azil obligă statele membre să ia măsuri pentru asigurarea interpretării în măsura în care este necesar pentru facilitarea accesului la procedura de azil, dacă există indicii că persoanele aflate în locurile de detenție sau prezente la punctele de trecere a frontierei ar putea dori să solicite protecție internațională. De multe ori, este necesară prezența unui interpret pentru a elimina bariera lingvistică dintre persoană și funcționarul în cauză. Colaborarea cu interpretul înseamnă însă și că trebuie să vă adaptați modul de comunicare cu persoana în cauză și/sau modul în care conduceți discuția. Iată câteva puncte de reținut atunci când utilizați serviciile unui interpret:

- Alegeți cu grijă interpretul. Dacă este posibil, ar trebui alocat un interpret de același sex în cazul în care solicitantul cere acest lucru.
- Informați interpretul despre responsabilitatea pe care o are și despre rolul său în cursul interviului.
- Verificați dacă persoana în cauză îl înțelege pe interpret și invers.
- Adresați-vă persoanei în cauză direct (la persoana întâi), și nu prin interpret folosind persoana a treia.
- Încercați să vorbiți rar și clar și faceți pauze frecvent pentru a-i permite să traducă segmente scurte, mai ales dacă se dau explicații detaliate sau complicate.

Aceste principii sunt și mai importante atunci când sunt utilizate serviciile unui interpret prin telefon.

Aveți grijă la limbajul corporal propriu

Limbajul corporal este un tip de comunicare nonverbală, în care gândurile, intențiile sau sentimentele sunt exprimate prin comportamente fizice, cum ar fi expresiile faciale, poziția corpului, gesturile, tonul vocii sau utilizarea spațiului. Capacitatea de a înțelege și de a folosi comunicarea nonverbală reprezintă un instrument puternic de comunicare.

- **Fiți conștient de modul în care comunicați nonverbal.** Limbajul corporal este un instrument important, pe care îl puteți folosi pentru dezvoltarea încrederii și pentru stabilirea și păstrarea relației.
- **Alegeți gesturi și posturi adecvate.** Adoptați un limbaj corporal deschis (evitați încrucișarea brațelor, evitați o postură închisă etc.). Folosiți un ton al vocii potrivit și expresii faciale adecvate pentru a crea un mediu sigur și deschis. Uneori, reflectarea limbajului corporal al solicitantului poate contribui la crearea unei atmosfere de înțelegere.
- **Respectați spațiul personal** și realizați un **contact vizual** corespunzător. Respectați dorința unor solicitanți de a nu avea contact vizual direct cu dumneavoastră.
- **Țineți cont de diferențele culturale și de gen în comunicarea nonverbală.** Semnificația limbajului corporal și a semnalelor nonverbale diferă de la o cultură la alta, iar aceste diferențe pot provoca neînțelegeri. Abțineți-vă de la o interpretare pripită a limbajului corporal al persoanei care se află în fața dumneavoastră.

Fiți conștient de circumstanțele dumneavoastră personale

Fiecare funcționar de prim contact trebuie să își îndeplinească sarcinile în condiții dificile, întâlnind în mod frecvent oameni din culturi și medii sociale diferite și cu experiențe de viață diferite. Acest mediu de lucru interesant, dar extrem de solicitant poate duce uneori la stres de rutină, frustrare sau chiar la simptome ale unor traume secundare, cum ar fi gândurile intruzive, oboseala cronică, tristețea, furia, un nivel scăzut de concentrare, detașarea, epuizarea emoțională, frica, rușinea, îmbolnăvirea fizică și absenteismul.

Viața privată poate fi uneori o sursă de stres și de probleme, care vă pot influența atitudinea față de sarcinile profesionale și capacitatea de a face față stresului la locul de muncă.

Trebuie să țineți cont de acești factori și să faceți un efort constant pentru a reduce la minimum impactul lor. Dacă este necesar, nu ezitați să cereți ajutorul colegilor sau al superiorilor sau să solicitați consiliere profesională.

Indicii potrivit cărora o persoană ar putea dori să solicite protecție internațională

Multe persoane care pot avea nevoie de protecție internațională nu solicită în mod activ azil în țara în care sosesc. Este posibil ca o mare parte dintre acestea să nu își cunoască drepturile și obligațiile sau să aleagă să nu solicite protecție din cauza situației lor specifice sau din cauza dezinformării de către alții, inclusiv de către traficanții de persoane, cu privire la drepturile și opțiunile lor. Este nerealist să ne așteptăm ca aceste persoane să aibă cunoștințe privind procedurile de azil complexe și procedurile Dublin și să aibă încredere deplină în autorități, ca să își exprime în mod direct temerile la frontiere sau în locurile de detenție sau să cunoască cuvintele și expresiile potrivite prin care le-ar putea fi acordat accesul la procedură.

Ca prim punct de contact pentru persoanele aflate la frontiere, este obligația dumneavoastră să sesizați dacă o persoană își exprimă intenția de a solicita protecție, precum și să o identificați și să îi oferiți informații în mod proactiv atunci când sunt indicii care sugerează că ar putea dori să solicite azil.

Amintiți-vă că, în majoritatea scenariilor, sunteți prima persoană în fața căreia oamenii vor avea posibilitatea de a-și exprima nevoia de protecție. Prin urmare, reprezentați primul pas – esențial – pentru asigurarea protecției persoanelor care au nevoie de ea. O identificare incorectă la frontiere și netransmiterea cererii de azil către autoritatea competentă pot avea consecințe grave pentru persoana care are nevoie de protecție internațională. Aceasta ar putea fi returnată într-o țară în care îi este amenințată viața sau libertatea sau în care ar risca să fie persecutată, ucisă, supusă unui tratament degradant, crud și inuman sau altor încălcări grave ale drepturilor omului.

În această secțiune se oferă câteva orientări și sfaturi utile pentru a ajuta funcționarii de prim contact să identifice persoanele care ar putea dori să solicite protecție și să se asigure că nu este trecut cu vederea niciun posibil indiciu.

Cine poate dori să formuleze o cerere?

→ **Țineți cont de faptul că nu trebuie să refuzați nimănui accesul la procedura de azil.** Orice persoană are dreptul de a solicita azil.

→ **Amintiți-vă întotdeauna că oricine poate fi refugiat.** Oricine poate avea nevoie de protecție, indiferent de modul în care arată sau se poartă. În cadrul fluxurilor de migrație mixtă călătoresc împreună persoane cu motivații și obiective diferite, adesea folosind aceleași rute și mijloace de transport. Prin urmare, refugiații și persoanele ale căror motive de călătorie nu sunt legate de obținerea protecției pot arăta și se pot comporta în același fel.

Rețineți că sarcina dumneavoastră este aceea de a identifica persoanele care ar putea dori să solicite protecție internațională, de a le furniza informații și de a le îndruma către autoritățile corespunzătoare. Nu este responsabilitatea dumneavoastră să apreciați dacă persoana din fața dumneavoastră are nevoi legate de protecție și dacă i se va acorda protecție internațională sau nu. Vor avea loc alte proceduri, efectuate în altă parte de către funcționari competenți, pentru a evalua nevoile de protecție ale persoanei și pentru a stabili dacă aceasta poate beneficia de protecție internațională.

→ **Da, oricine poate fi refugiat**, indiferent de țara sa de origine, de etnie și/sau de înfățișare.

Oricine poate fi refugiat, indiferent dacă:

- **a intrat în statul membru sau se găsește pe teritoriul acestuia în mod neregular,** cu documente false sau frauduloase sau fără niciun document, inclusiv în cazul în care îi este interzis să intre pentru că în trecut a avut statutul de migrant în situație neregulară;
- **este o victimă a traficului de persoane.** O victimă a traficului poate avea nevoi de protecție și în afară de problema traficării. Persoana poate solicita protecție internațională și atunci când scapă din situația de trafic, sau procedura de azil în sine poate fi folosită de către traficanți ca mijloc de facilitare a prezenței persoanei în țara gazdă;
- **este un copil neînsoțit.** Acquis-ul UE în materie de azil prevede garanții specifice pentru a se asigura că un copil neînsoțit poate beneficia de drepturi și își poate respecta obligațiile în contextul procedurii de azil. Deoarece copilul este în mod inerent vulnerabil, este foarte important să fiți deosebit de sensibil la orice indicii suplimentare ale unor nevoi speciale și să acționați întotdeauna în interesul superior al copilului.

Persoanele cu multiple nevoi speciale

Rețineți că, în afară de nevoia de protecție internațională, unele persoane pot avea și alte nevoi de protecție care să necesite o atenție urgentă. De exemplu, o persoană poate fi în același timp victimă a traficului și refugiat sau copil neînsoțit și refugiat. Identificarea acestor nevoi multiple și îndrumarea către procedurile corespunzătoare, în special în etapa imediat următoare sosirii, pot fi foarte dificile.

Împărțirea pe categorii a diferitelor grupuri de persoane sosite nu trebuie totuși să afecteze instituirea unor măsuri de protecție a drepturilor tuturor persoanelor, fără nicio diferențiere, inclusiv a dreptului la azil. Astfel, de exemplu, în cazul victimelor traficului și al copiilor neînsoțiți, mecanismele de protecție corespunzătoare trebuie activate cât mai curând posibil. Însă și dreptul la azil trebuie să le fie garantat, iar etapele necesare în contextul azilului trebuie să se desfășoare simultan.

Listă neexhaustivă de indicii

Rețineți că lista de indicii prezentată mai jos este doar cu titlu orientativ și nu include, în niciun caz, toate indiciile posibile și variațiile acestora. Lista nu trebuie considerată o formulă exactă, ci mai degrabă o recomandare cu privire la factorii pe care trebuie să vă axați atunci când evaluați posibilitatea ca o persoană să dorească să solicite protecție internațională.

Indiciile că o persoană ar putea dori să solicite protecție internațională pot apărea în diferite feluri. Este posibil să le observați, să le aflați prin contact direct cu persoana sau cu alte persoane, să le deduceți din documentele pe care le prezintă persoana și/sau să le întâlniți în alte circumstanțe. Pentru a detecta indiciile mai rapid și mai precis, acordați atenție deosebită următoarelor elemente:

Cine este persoana și de unde vine

Țara de origine

Cunoștințele dumneavoastră generale cu privire la situația actuală din țara de origine a persoanei, inclusiv circumstanțele politice generale, situația în materie de securitate și respectarea drepturilor fundamentale, reprezintă o sursă importantă de indicii pentru identificarea precisă a persoanelor care ar putea dori să solicite protecție internațională. De exemplu, o țară aflată în război (civil) sau în care au loc conflicte armate sau o țară guvernată de un regim dictatorial este o sursă probabilă de refugiați. Cu toate acestea, țineți cont de faptul că nicio țară nu poate fi considerată, în general, sigură pentru toți cetățenii săi, deci chiar și cei care provin dintr-o țară de origine sigură pot avea nevoi individuale de protecție.

Etnia, religia, naționalitatea

În afara contextului general al țării de origine, o atenție deosebită ar trebui acordată în cazul în care persoana aparține minorităților (naționale, etnice și/sau religioase), deoarece acestea tind adesea să fie ținte ale persecuțiilor sau ale violenței. Totuși, aceasta nu înseamnă că persoanele care aparțin majorității nu pot avea nevoie de protecție.

Circumstanțele generale ale sosirii

Contextul sosirilor pe scară largă de grupuri mari, persoane singure sau familii poate crea așteptări diferite în ceea ce privește profilul persoanelor și nevoile de protecție ale acestora. Dar este important să țineți cont de faptul că refugiații nu călătoresc exclusiv într-un fel sau în altul.

Vârsta

Copiii sunt în mod inerent vulnerabili și este foarte important să fiți deosebit de sensibil la nevoile lor speciale, mai ales în cazul în care aceștia sunt neînsoțiți sau separați. Fiecare responsabil care lucrează cu un copil ar trebui să acționeze în interesul superior al acestuia, să fie capabil să comunice cu acesta într-o manieră adecvată și să ia în considerare posibilele sale nevoi speciale suplimentare.

Trebuie luate în considerare măsuri speciale de protecție atunci când există indicii privind introducerea ilegală de copii și/sau traficul de copii. Pentru informații suplimentare, consultați *Manualul Vega privind copiii al agenției Frontex*⁽³⁾.

Genul

În contextul migrației, femeile și fetele se pot afla într-o situație deosebit de vulnerabilă, din cauza experienței lor din țara de origine sau din cursul călătoriei și din cauza diferențelor sociale sau culturale din țara gazdă. Prin urmare, ar trebui acordată o atenție deosebită posibilei protecții a acestora și/sau eventualelor nevoi speciale suplimentare. Desigur, aceasta nu înseamnă că toate femeile au același grad de vulnerabilitate.

Ar trebui acordat un sprijin deosebit, care să le permită femeilor și fetelor să discute cu dumneavoastră în particular, fără ca cineva să intervină și/sau să răspundă la întrebări în numele lor. De asemenea, informațiile ar trebui să le fie furnizate lor în mod direct, astfel încât să nu fie private de informații esențiale și de capacitatea de a lua decizii independente, inclusiv în ceea ce privește solicitarea de protecție internațională sau de alte forme de asistență.

Dacă este posibil, ar trebui asigurată prezența unei interprete și a unui funcționar de prim contact de sex feminin. Femeile nu ar trebui îndemnate să vorbească despre incidentele sau infracțiunile din sfera violenței sexuale. Dacă este cazul, având în vedere vârsta lor, femeile ar trebui întrebate, cu delicatețe, dacă sunt însărcinate și, dacă este necesar, să fie informate cu privire la asistența disponibilă.

(3) http://frontex.europa.eu/assets/Publications/Training/VEGA_Children_Handbook.pdf

Situația familială

Este important să se ia în considerare situația familială a persoanei. Anumite categorii, cum ar fi copiii neînsoțiți sau separați, femeile singure sau părinții singuri cu copii, se pot afla într-o situație deosebit de vulnerabilă și pot avea nevoi de protecție, precum și nevoi speciale suplimentare.

Ce spune persoana

Declarațiile unei persoane reprezintă indiciul esențial – și de multe ori unic – cu privire la dorința acesteia de a solicita protecție internațională sau pot constitui, în sine, formularea unei cereri. În special, în cazul în care persoana își exprimă, în orice fel, teama sau îngrijorarea față de persecuții sau vătămări grave, dacă i se refuză intrarea în țară, acesta trebuie considerat ca fiind un astfel de indiciu. Câteva exemple de cuvinte, expresii sau mesaje principale care pot semnala faptul că o persoană ar putea dori să solicite protecție internațională:

- **teamă:** de exemplu, persoana se teme să se întoarcă în țara sa de origine; îi este teamă de persecuții; îi este frică să nu fie încarcerată în țara sa de origine; se teme să nu fie ucisă în cazul în care se întoarce acasă;
- **moarte:** de exemplu, persoana se teme să nu fie ucisă la întoarcere;
- **persecuții:** de exemplu, persoana spune că a fost persecutată în țara sa de origine sau îi este teamă să nu fie persecutată la întoarcere;
- **tortură:** de exemplu, persoana afirmă că ea și membrii familiei sale au fost torturați sau arată cicatrici sau alte răni care ar putea rezulta în urma torturii;
- **război:** de exemplu, persoana spune că există un război (civil) sau un conflict armat în țara sa de origine; se teme să nu fie ucisă în război etc.;
- **întoarcere:** de exemplu, persoana afirmă că nu se poate întoarce în țara sa de origine; se teme să se întoarcă; nu are unde să se întoarcă; îi este frică să nu fie persecutată, închisă, torturată sau ucisă dacă este trimisă acasă;
- **UNHCR (ONU) sau avocat:** de exemplu, persoana dorește să discute cu biroul ONU sau al UNHCR; dorește o întâlnire cu UNHCR; dorește să consulte un avocat etc.

Ce puteți observa (înfățișarea și comportamentul)

Rețineți că declarațiile orale ale solicitantului sunt foarte des primite într-o limbă care nu este limba sa maternă și/sau prin intermediul unui interpret. Această barieră lingvistică poate influența înțelegerea reciprocă și poate provoca aparente inconsecvențe sau neconcordanțe în declarațiile persoanei respective.

Abordarea/evitarea ofițerului

Aproape peste tot în lume ofițerii pot fi identificați cu ajutorul uniformei. Uniforma sugerează putere și autoritate și poate avea un impact psihologic puternic asupra celor care o văd. Este foarte probabil ca persoanele care ar putea dori să solicite protecție internațională să abordeze o persoană în uniformă și să stabilească un contact cu aceasta. Aveți totuși în vedere și faptul că oamenii pot să provină din țări în care uniformele generează neîncredere sau chiar teamă. De multe ori, oamenii evită persoanele în uniformă din cauza fricii de consecințele intrării ilegale, ale deținerii unor documente falsificate sau false sau ale lipsei totale a documentelor. În aceste cazuri, ar trebui să puteți interpreta astfel de semnale, pentru a reacționa în mod adecvat sau a oferi asistență.

Teama

Teama generează niveluri ridicate de stres, care se poate manifesta în multe feluri, atât fizic, cât și emoțional. Teama puternică poate imobiliza complet o persoană și poate provoca pasivitate și apatie. Sau, dimpotrivă, aceasta poate provoca hiperactivitate, agresivitate și/sau un comportament ciudat. Țineți cont de faptul că oricine poate avea nevoie de protecție, indiferent de modul în care se comportă.

Rețineți că, din cauza fricii și a stresului, persoana din fața dumneavoastră poate avea dificultăți în înțelegerea întrebărilor și în păstrarea concentrării. Prin urmare, este important să creați o atmosferă de siguranță și securitate prin furnizarea de informații și de explicații.

Interacțiunile dintre oameni

Aproape toate grupurile se bazează pe interdependență, indiferent dacă grupul este mare sau mic, structurat formal sau liber, axat pe o activitate sau pe alta. În cadrul unui grup se pot stabili relații de natură diferită, atât relații pozitive de încredere și de sprijin reciproc, cât și relații nesănătoase de dependență, de supunere, de control și de abuz. Din acest motiv, este foarte important să se acorde atenție interacțiunii dintre membrii unui grup și să se caute semnele unei relații nesănătoase și problematice. Acordați-le tuturor posibilitatea de a vorbi cu dumneavoastră în mod individual, inclusiv copiilor și femeilor. Asigurați-vă că nimeni nu intervine și/sau nu răspunde la întrebări în numele acestora, cu excepția cazului în care acționează în interesul lor.

Înfățișarea (răni, cicatrici, îmbrăcăminte, lucruri personale etc.)

Rănilor, leziunilor sau cicatricilor vizibile pot fi un indiciu puternic al nevoilor de protecție. Alte semne externe, cum ar fi tipul și aspectul hainelor, adecvarea bagajelor și a altor lucruri personale pe care persoana le are asupra sa, pot indica dorința de a solicita protecție internațională. Însă țineți cont de faptul că oricine poate avea nevoie de protecție, indiferent de felul cum arată.

Limbajul corporal

Acordați atenție limbajului corporal al persoanei, de exemplu expresiilor sale faciale, poziției corpului, gesturilor, tonului vocii etc. Capacitatea de a înțelege și de a folosi comunicarea nonverbală este un instrument puternic de comunicare și poate reprezenta un indiciu important al faptului că o persoană ar putea dori să solicite protecție internațională. Fiți însă conștient de diferențele culturale și de gen în comunicarea nonverbală. Semnificația și utilizarea limbajului corporal și a semnalelor nonverbale diferă de la o cultură la alta, iar aceste diferențe pot provoca neînțelegeri. Prin urmare, abțineți-vă de la interpretări pripite.

Rețineți că aprecierile dumneavoastră la punctul de intrare au o importanță crucială și critică. Consultați-vă superiorul ori de câte ori aveți îndoieli cu privire la intențiile persoanei aflate în fața dumneavoastră. O decizie incorectă, de exemplu refuzul intrării, poate avea consecințe grave pentru persoana respectivă. Prin urmare, gândiți-vă bine întotdeauna înainte de a lua vreo măsură.

Ce trebuie făcut în continuare

Furnizați informații

Aveți obligația să vă asigurați că o persoană care ar putea dori să solicite protecție internațională este informată cu privire la posibilitatea de a face acest lucru și este sfătuită în acest sens. În acest fel, accesul la procedura de azil poate fi efectiv în practică.

Scopul principal al furnizării informațiilor este acela de a se asigura accesul efectiv la procedura de azil al persoanelor care ar putea avea nevoie de protecție internațională și luarea unor decizii în cunoștință de cauză cu privire la posibilitatea de a solicita protecție internațională. Prin urmare, informațiile trebuie furnizate în timp util și ar trebui să fie cât mai complete posibil, având în vedere circumstanțele.

Informați persoana cu privire la posibilitatea de a solicita protecție internațională. Este sarcina dumneavoastră să oferiți informații de bază referitoare la protecția internațională și la procedura de azil persoanelor care ar putea dori să solicite protecție. Informațiile și nivelul detaliilor furnizate pot varia în funcție de împrejurări, dar ar trebui să includă cel puțin informații despre:

- drepturile și obligațiile fundamentale ale persoanei;
- ce este protecția internațională;
- cine este considerat refugiat sau beneficiar de protecție subsidiară;
- modul în care poate fi formulată și depusă cererea de protecție internațională.

Asigurați-vă că știți ce informații trebuie furnizate pe baza practicilor naționale și că aveți la îndemână informațiile de contact ale autorităților responsabile, inclusiv ale serviciilor specializate de protecție a copilului și ale altor părți interesate – de exemplu, ale interpreților, ONG-urilor, ale UNHCR și ale oricărei alte organizații care furnizează servicii de consultanță juridică sau alte tipuri de asistență. Dacă este cazul, asigurați-vă că aveți exemplare suplimentare ale eventualelor prospecte informative și broșuri în limbile relevante.

Este necesar să comunicați într-o limbă înțeleasă de persoana respectivă, ceea ce poate presupune prezența unui interpret. Comunicarea ar trebui adaptată la nevoile speciale și la circumstanțele persoanei – inclusiv din punctul de vedere al dimensiunii de gen și/sau al unei abordări adecvate copilului.

Aveți în vedere faptul că oamenii își pot exprima intenția de a solicita protecție internațională într-o varietate de moduri. Exprimarea în orice mod a temerii de persecuții sau de vătămări grave în caz de refuz al intrării, efectuată verbal sau în scris, reprezintă o astfel de cerere. Nu este necesar să se folosească exact termenul „asil” sau „refugiat”.

Recunoașteți formularea unei cereri de protecție internațională

În conformitate cu legislația UE în materie de azil, se consideră că o persoană formulează o cerere de protecție internațională atunci când își exprimă, în orice mod și formă, dorința de a solicita protecție internațională sau în cazul în care se poate înțelege că aceasta încearcă să obțină protecție internațională.

În calitate de funcționar de prim contact, veți fi de multe ori primul reprezentant al țării dumneavoastră pe care îl vor întâlni cetățenii țărilor terțe care ajung pe teritoriul UE, precum și prima persoană în fața căreia aceștia au posibilitatea de a-și exprima dorința de a solicita azil.

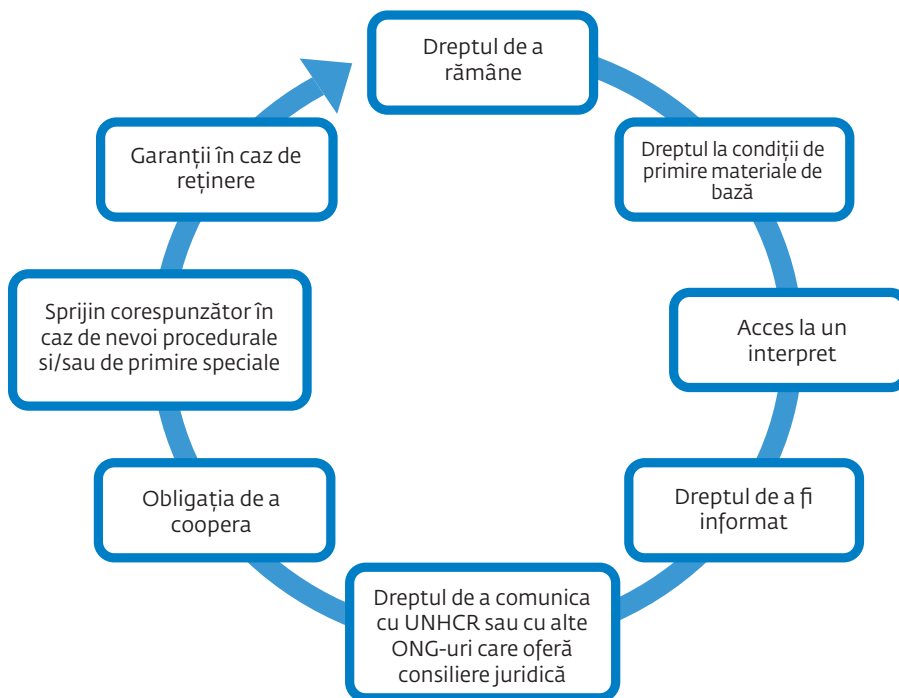
Va trebui să recunoașteți că o persoană și-a exprimat dorința de a solicita protecție, să îi furnizați informații relevante și să o îndrumați către autoritatea competentă responsabilă de procedura de azil.

Rețineți că sarcina dumneavoastră este de a recunoaște faptul că persoana și-a exprimat dorința de a solicita protecție internațională, de a-i furniza informații și de a o îndruma către autoritatea

corespunzătoare. **Nu este responsabilitatea dumneavoastră să apreciați dacă persoana din fața dumneavoastră are într-adevăr nevoi legate de protecție** și dacă ar trebui sau nu să i se acorde protecție internațională. Nevoile de protecție ale persoanei și dreptul său la protecție internațională vor fi evaluate în altă parte, printr-o altă procedură, realizată de către alți funcționari.

Ce trebuie făcut în continuare în cazul în care o persoană solicită protecție internațională

Orice persoană care și-a exprimat intenția de a solicita protecție internațională (adică a formulat cererea) este considerată **solicitant de protecție internațională**, cu toate drepturile și obligațiile aferente acestui statut. Ca funcționar de prim contact, aveți responsabilitatea de a contribui la asigurarea acestor drepturi, de exemplu prin îndrumarea solicitanților către autoritățile și organizațiile relevante.

Înregistrați cererea, dacă este cazul, sau transmiteți-o către autoritățile competente în vederea înregistrării

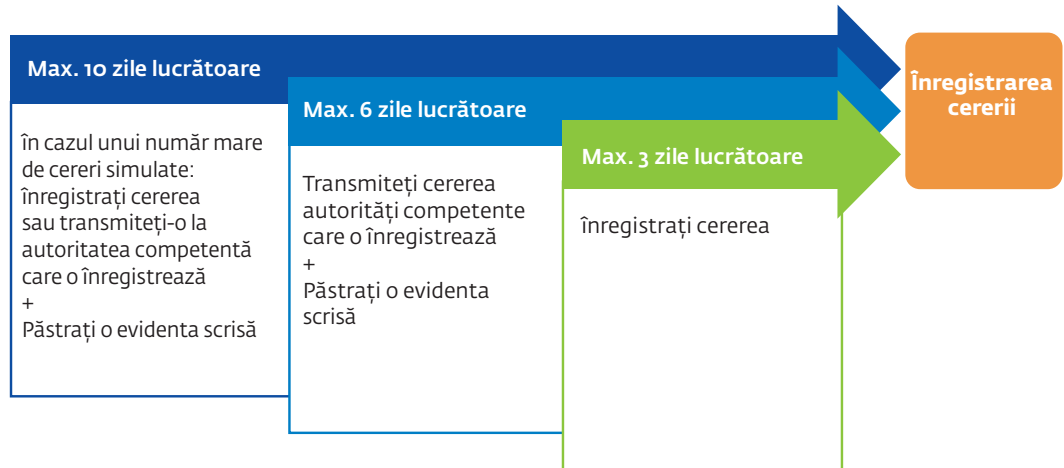
În cazul în care o persoană își exprimă în fața dumneavoastră dorința de a solicita azil, înseamnă că aceasta a „format” o cerere și devine solicitant de protecție internațională. Odată formulată, cererea trebuie înregistrată de către autoritatea competentă. Obiectivul procesului de înregistrare este acela de a face ca drepturile și obligațiile care decurg din formularea cererii să devină efective. Prin urmare, înregistrarea ar trebui finalizată cât mai curând, în termenele prevăzute de legislația UE.

Rețineți că un solicitant de azil nu trebuie sancționat din cauza intrării sau a prezenței sale neregulamentare dacă se prezintă fără întârziere în fața autorităților.

Dacă lucrați pentru o autoritate care are competența de a înregistra cererea, sunteți obligat să o înregistrați în termen de trei zile lucrătoare.

Dacă lucrați pentru o autoritate care nu are competența de a înregistra cererea, ar trebui să o transmiteți **autorității competente spre înregistrare**, în termen de cel mult șase zile lucrătoare de la data formulării cererii. Se recomandă să consemnați în scris primirea cererii, în conformitate cu procedurile din țara dumneavoastră.

Informații solicitantul despre locul și modul în care poate fi depusă cererea

În calitate de responsabil din cadrul autorității care poate primi cereri de protecție internațională, aveți datoria de a informa solicitantul despre locul și modul de depunere a cererilor. Ar trebui furnizate informații cu privire la următoarele:

- ce înseamnă depunerea cererii, inclusiv care sunt consecințele nedeunerii ei de către solicitant;
- care este autoritatea responsabilă pentru procedura de azil;
- ce trebuie făcut pentru depunerea cererii;
- unde ar trebui să meargă pentru a depune cererea;
- cum poate ajunge acolo.

Identificați nevoile speciale ale solicitantului și îndrumați-l către procedura corespunzătoare

Faceți acest lucru fără întârziere. Pentru solicitanții cu nevoi multiple, analizați ce mecanisme de îndrumare trebuie activate și în ce ordine, astfel încât să puteți satisface toate nevoile speciale ale solicitantului. Astfel, de exemplu, în cazul victimelor traficului sau al copiilor neînsoțiți, poate fi necesar ca în paralel cu procedura de azil să fie activate mecanismele adecvate de protecție.

Ce trebuie făcut în continuare în cazul în care o persoană care ar putea avea nevoie de protecție nu dorește să solicite protecție internațională

Este posibil să întâlniți situații în care o persoană care ar putea avea nevoie de protecție se hotărăște să nu solicite azil. Este dreptul său de a alege și nimeni nu o poate forța să facă acest lucru. Rețineți însă că și în astfel de cazuri trebuie să îndepliniți anumite obligații în conformitate cu legislația internațională și cea a UE. De exemplu:

Asigurați-vă de aplicarea principiului *nereturnării*

Nimeni nu poate fi returnat într-o țară în care este expus riscului de a fi supus torturii sau unor tratamente sau pedepse inumane sau degradante. Principiul *nereturnării* se aplică și persoanelor care se află la frontiere sau în marea liberă. Acesta atrage după sine cerința de a acorda persoanei acces pe teritoriu. Eventualele returnări ar trebui să urmeze procedurile stabilite (readmisia, procesul de returnare etc.), inclusiv garanțiile și protecțiile juridice necesare. Expulzările colective sunt interzise.

Informați persoana cu privire la posibilitatea de a solicita protecție internațională

Aveți obligația de a furniza informații de bază referitoare la protecția internațională. Rețineți că un scop principal al furnizării acestor informații este de a vă asigura că persoana în cauză este în măsură să decidă în cunoștință de cauză dacă va solicita sau nu protecție.

Poate fi nevoie ca informațiile oferite să fie adaptate circumstanțelor și să includă în special drepturile de care beneficiază solicitantii (de exemplu, dreptul de a rămâne), obligațiile care le revin solicitanților de azil în temeiul legislației UE și al legislației naționale, precum și consecințele nesolicitării protecției internaționale.

Luată în considerare contactarea UNHCR, a ONG-urilor și/sau a altor organizații care pot fi în măsură să ofere asistență și consiliere mai specializată, conform legislației și practicii naționale.

Dacă aveți îndoieli, consultați-vă superiorul

Consultați-vă superiorul ori de câte ori aveți îndoieli cu privire la intențiile persoanei din fața dumneavoastră, mai ales în cazul în care întoarcerea acesteia în țara de origine sau de tranzit ar constitui o posibilă încălcare a legislației internaționale.

Urmați procedurile operaționale naționale de monitorizare ulterioară

Accesul la procedura de azil

- ▶ Toate ființele umane trebuie apreciate și respectate
- ▶ Asistența medicală de urgență și nevoile de bază trebuie să constituie întotdeauna o prioritate

1

Oricine poate fi refugiat

Oricine poate avea nevoie de protecție, indiferent de țara sa de origine, de etnie, de înfățișare sau de comportament.

2

Orice persoană are dreptul la protecție împotriva *returnării*

Nimeni nu poate fi expulzat sau returnat într-un loc unde s-ar putea confrunta cu riscul de persecuție, de pedeapsă cu moartea, de tortură sau de alte tratamente sau pedepse inumane sau degradante. Această regulă se aplică și neprimirii la frontieră și oricărei forme de îndepărtare forțată.

3

Persoanele vulnerabile trebuie identificate și sprijinite în mod corespunzător

Măsurile luate la punctele de trecere a frontierei și în locurile de detenție reprezintă un moment crucial, la care nevoile speciale ale persoanelor vulnerabile, inclusiv ale copiilor și ale victimelor traficului de persoane, pot fi declarate sau detectate.

4

Interesul superior al copilului are prioritate în toate acțiunile care privesc copiii

În evaluarea interesului superior al copilului trebuie să se țină cont, în funcție de fiecare caz în parte, de factori precum siguranța și securitatea, posibilitățile de reîntregire a familiei, bunăstarea copilului și opiniile sale, în conformitate cu vârsta și maturitatea acestuia.

5

Orice persoană care ar putea dori să solicite protecție internațională trebuie informată cu privire la dreptul său de a face acest lucru

Informațiile referitoare la dreptul la azil trebuie furnizate tuturor persoanelor care ar putea avea nevoie de protecție internațională, pentru ca acestea să aibă acces efectiv la procedura de azil.

6

Orice persoană are dreptul să solicite protecție internațională

Nimănui nu îi poate fi refuzat accesul la procedura de azil, chiar dacă nu a îndeplinit toate condițiile de intrare.

7

Orice semn sau exprimare a temerii poate fi înțeleasă drept o cerere de protecție internațională

Oamenii își pot exprima intenția de a solicita protecție internațională într-o varietate de moduri. Exprimarea în orice mod a temerii de persecuții sau de vătămări grave în caz de refuz al intrării – efectuată verbal sau în scris – reprezintă o astfel de cerere. Nu este necesar să se folosească termenul „azil” sau „refugiat”.

8

Solicitanții de protecție internațională nu trebuie sancționați din cauza intrării sau a prezenței ilegale

Cei care se prezintă fără întârziere în fața autorităților nu trebuie sancționați ca urmare a intrării sau a prezenței ilegale.

9

Fiecare cerere trebuie înregistrată sau transmisă autorității responsabile în vederea înregistrării

Odată formulată, cererea trebuie înregistrată de către autoritatea responsabilă. Înregistrarea ar trebui finalizată cât mai curând, în termenele prevăzute de lege.

10

Trebuie garantat principiul nereturnării, chiar și atunci când persoana nu solicită azil

Eventualele returnări ar trebui să urmeze procedurile stabilite, inclusiv garanțiile și protecțiile juridice necesare. Nimeni nu poate fi returnat într-o țară în care este expus riscului de a fi supus torturii, tratamentelor sau pedepselor inumane sau degradante, chiar dacă se află într-o situație de migrație neregulamentară.

Anexă – Referințe juridice

Demnitatea umană

Legislația Uniunii Europene	
Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene	Articolul 1 Demnitatea umană Demnitatea umană este inviolabilă. Aceasta trebuie respectată și protejată.

Dreptul la viață

Legislația Uniunii Europene	
Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene	Articolul 2 Dreptul la viață Orice persoană are dreptul la viață. Nimeni nu poate fi condamnat la pedeapsa cu moartea sau executat.

Interzicerea torturii

Legislația internațională	
Convenția europeană a drepturilor omului	Articolul 3 Interzicerea torturii Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.
Legislația Uniunii Europene	
Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene	Articolul 4 Interzicerea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante Nimeni nu poate fi supus torturii și nici pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante.

Interzicerea *returnării*

Legislația internațională

Convenția de la Geneva

Articolul 33 alineatul (1)

Interdicția de expulzare și *returnare*

Niciun stat contractant nu va expulza sau *returna*, în niciun fel, un refugiat peste frontierele teritoriilor unde viața sau libertatea sa ar fi amenințate pe motiv de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinii politice.

Legislația Uniunii Europene

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene

Articolul 19 alineatul (2)

Protecția în caz de strămutare, expulzare sau extrădare

Nimeni nu poate fi strămutat, expulzat sau extrădat către un stat unde există un risc serios de a fi supus pedepsei cu moartea, torturii sau altor pedepse sau tratamente inumane sau degradante.

Codul Frontierelor Schengen

Articolul 3

Domeniul de aplicare

Prezentul regulament se aplică oricărei persoane care trece frontiera internă sau externă a unui stat membru, fără a aduce atingere:

[...]

(b) drepturilor refugiaților și ale persoanelor care solicită o protecție internațională, în special în ceea ce privește principiul *nereturnării*.

Articolul 3a

Drepturi fundamentale

În aplicarea prezentului regulament, statele membre respectă pe deplin dreptul relevant al Uniunii, inclusiv Carta drepturilor fundamentale, dreptul internațional relevant, inclusiv Convenția de la Geneva, obligațiile legate de accesul la protecție internațională, în special principiul *nereturnării* și drepturile fundamentale. [...]

Articolul 13 alineatul (1)

Refuzul intrării

Intrarea pe teritoriul statelor membre se refuză resortisanților țărilor terțe care nu îndeplinesc ansamblul condițiilor de intrare, definite la articolul 5 alineatul (1), și care nu aparțin niciuneia din categoriile de persoane menționate la articolul 5 alineatul (4). Respectiva dispoziție nu aduce atingere aplicării dispozițiilor speciale privind dreptul la azil și la protecție internațională sau eliberarea unei vize de lungă ședere.

Regulamentul (UE) nr. 656/2014 referitor la supravegherea frontierelor maritime externe în contextul operațiunilor Frontex

Articolul 4 alineatul (1)

Protecția drepturilor fundamentale și principiul *nereturnării*

Nicio persoană nu este, cu încălcarea principiului *nereturnării*, debarcată, forțată să intre, condusă către sau predată în alt mod autorităților într-o țară în care există, printre altele, un risc semnificativ că va fi supusă pedepsei cu moartea, torturii, persecuției sau altor tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în care i s-ar pune în pericol viața sau libertatea din rațiuni legate de rasă, religie, naționalitate, orientare sexuală, apartenență la un anumit grup social sau o anumită opinie politică sau din care există un risc serios să fie expulzată, îndepărtată sau extrădată într-o altă țară, cu încălcarea principiului *nereturnării*.

<p>Directiva privind returnarea (2008/115/CE)</p>	<p>Articolul 4 alineatul (4) În ceea ce privește resortisanții țărilor terțe care nu intră în domeniul de aplicare al prezentei directive în conformitate cu articolul 2 alineatul (2) litera (a), statele membre: [...] (b) respectă principiul nereturnării.</p> <p>Articolul 5 La punerea în aplicare a prezentei directive, statele membre acordă atenția cuvenită [...] și respectă principiul nereturnării.</p>
<p>Regulamentul VIS (CE) nr. 767/2008</p>	<p>Articolul 31 alineatul (3) Transferul de date către țări terțe</p> <p>Aceste transferuri de date cu caracter personal către țări terțe sau organizații internaționale nu aduc atingere drepturilor refugiaților sau ale persoanelor care solicită protecție internațională, în special în ceea ce privește principiul nereturnării.</p>
<p>Regulamentul (UE) nr. 1052/2013 privind Eurosur</p>	<p>Articolul 2 alineatul (4) În aplicarea prezentului regulament, statele membre și agenția respectă drepturile fundamentale, în special principiile nereturnării și respectului pentru demnitatea umană, precum și cerințele privind protecția datelor cu caracter personal.</p>

Dreptul la azil

Legislația Uniunii Europene

<p>Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene</p>	<p>Articolul 18 Dreptul de azil</p> <p>Dreptul de azil este garantat cu respectarea normelor prevăzute de Convenția de la Geneva din 28 iulie 1951 și de Protocolul din 31 ianuarie 1967 privind statutul refugiaților și în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene.</p>
<p>DPA reformată</p>	<p>Articolul 7 alineatul (1) Cererile depuse în numele persoanelor aflate în întreținere sau al minorilor</p> <p>Statele membre iau măsuri pentru ca fiecare persoană majoră având capacitate juridică să aibă dreptul de a depune o cerere de protecție internațională în nume propriu.</p> <p>Statele membre pot prevedea că o cerere se poate depune de un solicitant în numele persoanelor aflate în întreținerea sa. În astfel de cazuri, statele membre se asigură că persoanele majore aflate în întreținerea solicitantului își dau consimțământul ca cererea să fie depusă în numele lor, în caz contrar, aceste persoane având posibilitatea de a depune o cerere în nume propriu.</p> <p>[...]</p> <p>Statele membre se asigură că un minor are dreptul să depună o cerere de protecție internațională fie în nume propriu, în cazul în care are capacitatea juridică de a acționa în cadrul procedurilor conform legislației statului membru în cauză, fie prin intermediul părinților săi, al altor persoane majore care sunt membri ai familiei sale sau al altei persoane majore care este responsabilă pentru el, în temeiul legii sau al practicilor naționale din statul membru în cauză, fie prin intermediul unui reprezentant.</p>

Nediscriminarea

Legislația internațională

<p>Convenția europeană a drepturilor omului</p>	<p>Articolul 14</p> <p>Interzicerea discriminării</p> <p>Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.</p>
<p>Convenția de la Geneva</p>	<p>Articolul 3</p> <p>Nediscriminarea</p> <p>Statele contractante vor aplica dispozițiile acestei convenții refugiaților fără discriminare în ce privește rasa, religia sau țara de origine.</p>

Legislația Uniunii Europene

<p>Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene</p>	<p>Articolul 21 alineatul (1)</p> <p>Nediscriminarea</p> <p>Se interzice discriminarea de orice fel, bazată pe motive precum sexul, rasa, culoarea, originea etnică sau socială, caracteristicile genetice, limba, religia sau convingerile, opiniile politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, averea, nașterea, un handicap, vârsta sau orientarea sexuală.</p>
---	--

Nesanționarea

Legislația internațională

Convenția de la Geneva

Articolul 31 alineatul (1)

Refugiați aflați ilegal în țara de primire

Statele contractante nu vor aplica sancțiuni penale, pe motivul intrării sau șederii lor ilegale, refugiaților care, sosind direct din teritoriul unde viața sau libertatea lor erau amenințate în sensul prevăzut de articolul 1, intră sau se găsesc pe teritoriul lor fără autorizație, sub rezerva prezentării lor fără întârziere la autorități pentru a le expune motivele, recunoscute ca valabile, ale intrării sau prezenței lor ilegale.

Legislația Uniunii Europene

Codul Frontierelor Schengen

Articolul 13 alineatul (1)

Refuzul intrării

Intrarea pe teritoriul statelor membre se refuză resortisanților țărilor terțe care nu îndeplinesc ansamblul condițiilor de intrare, definite la articolul 5 alineatul (1), și care nu aparțin niciuneia din categoriile de persoane menționate la articolul 5 alineatul (4). Respectiva dispoziție nu aduce atingere aplicării dispozițiilor speciale privind dreptul la azil și la protecție internațională sau eliberarea unei vize de lungă ședere.

Accesul la procedura de azil

Legislația Uniunii Europene	
DPA reformată	<p>Considerentul 25 În interesul unei corecte recunoașteri a acelor persoane care au nevoie de protecție ca refugiați în sensul articolului 1 din Convenția de la Geneva sau ca persoane eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară, fiecare solicitant ar trebui să aibă acces efectiv la proceduri, [...]</p> <p>Considerentul 26 În vederea asigurării unui acces efectiv la procedura de examinare, funcționarii care vin în primul rând în contact cu persoane care solicită protecție internațională, în special aceia care desfășoară activități de supraveghere a frontierelor terestre sau maritime sau care efectuează controale la frontieră, ar trebui să primească informații relevante și să beneficieze de formarea necesară privind modul de recunoaștere și de tratare a cererilor de protecție internațională, <i>inter alia</i>, ținând seama în mod adecvat de orientările relevante elaborate de BESA. Aceștia ar trebui să poată furniza resortisanților țărilor terțe sau apatrizilor care sunt prezenți pe teritoriu, inclusiv la frontieră, în apele teritoriale sau în zonele de tranzit ale statelor membre, și care solicită protecție internațională, informațiile relevante referitoare la locul și modalitățile de prezentare a cererilor de protecție internațională. Atunci când respectivele persoane se află în apele teritoriale ale unui stat membru, acestea ar trebui debarcate, iar cererile lor ar trebui analizate în conformitate cu prezenta directivă.</p> <p>Considerentul 28 Pentru a facilita accesul la procedura de examinare la punctele de trecere a frontierei și în locurile de reținere, ar trebui să se furnizeze informații cu privire la posibilitatea de a solicita protecție internațională. Ar trebui să se asigure, prin intermediul serviciilor de interpretare, comunicarea de bază necesară pentru a permite autorităților competente să înțeleagă dacă persoanele doresc să solicite protecție internațională.</p> <p>Articolul 8 alineatul (1) Informarea și consilierea la locurile de reținere și la punctele de trecere a frontierei În situația în care există indicații cu privire la faptul că resortisanți ai țărilor terțe sau apatrizi ținută în locuri de reținere sau care se află la puncte de trecere a frontierei, inclusiv în zonele de tranzit, la frontierele externe, ar dori să introducă o cerere de protecție internațională, statele membre le furnizează informații cu privire la posibilitatea de a face acest lucru. În respectivele locuri de reținere și puncte de trecere a frontierei, statele membre fac aranjamente pentru asigurarea de interpretare în măsura în care este necesar pentru facilitarea accesului la procedura de azil referitoare la protecția internațională.</p>
Codul Frontierelor Schengen	<p>Articolul 3a Drepturi fundamentale În aplicarea prezentului regulament, statele membre respectă pe deplin dreptul relevant al Uniunii, inclusiv Carta drepturilor fundamentale, dreptul internațional relevant, inclusiv Convenția de la Geneva, obligațiile legate de accesul la protecție internațională, în special principiul nereturnării și drepturile fundamentale. [...]</p>

Formularea și înregistrarea cererii de protecție internațională

Legislația Uniunii Europene

DPA reformată

Considerentul 27

Dat fiind faptul că resortisanții țărilor terțe și apatrizii care și-au exprimat dorința de a solicita protecție internațională sunt solicitanți de protecție internațională, aceștia ar trebui să se conformeze obligațiilor și ar trebui să beneficieze de drepturi în temeiul prezentei directive și al Directivei 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională. În acest sens, statele membre ar trebui să înregistreze cât mai rapid posibil faptul că respectivele persoane sunt solicitanți de protecție internațională.

Articolul 2 litera (c)

Definiții

„Solicitant” înseamnă un resortisant al unei țări terțe sau un apatrid care a depus o cerere de protecție internațională cu privire la care nu a fost adoptată încă o decizie finală.

Articolul 6

Accesul la procedură

Atunci când o persoană înaintează o cerere de protecție internațională unei autorități competente, în temeiul dreptului național, să înregistreze astfel de cereri, înregistrarea are loc în cel mult trei zile lucrătoare de la depunerea cererii.

Dacă cererea de protecție internațională este înaintată altor autorități susceptibile să primească astfel de cereri, dar care nu sunt competente să le înregistreze în temeiul legislației interne, statele membre se asigură că înregistrarea are loc în decurs de șase zile lucrătoare de la depunerea cererii.

[...]

(5) În cazul în care cererile simultane de protecție internațională din partea unui număr mare de resortisanți ai unor țări terțe sau de apatrizi fac, în practică, foarte dificilă respectarea termenului prevăzut la alineatul (1), statele membre pot să prevadă ca termenul să fie prelungit la 10 zile lucrătoare.

Persoanele vulnerabile

Legislația Uniunii Europene

DPA reformată

Considerentul 29

Este posibil ca anumiți solicitanți să necesite garanții procedurale speciale, din cauza, *inter alia*, a vârstei, a sexului, a orientării sexuale, a identității sexuale, a unui handicap, a unei boli grave, a unor afecțiuni sau tulburări mentale sau ca urmare a torturii, violului sau altor forme grave de violență psihologică, fizică sau sexuală. Statele membre ar trebui să depună eforturi pentru a identifica solicitanții care au nevoie de garanții procedurale speciale înainte de luarea unei decizii în primă instanță. Respectivii solicitanți ar trebui să beneficieze de sprijinul corespunzător, inclusiv de timp suficient, în vederea creării condițiilor necesare pentru a avea un acces efectiv la proceduri și pentru a prezenta elementele necesare pentru motivarea cererii lor de protecție internațională.

Articolul 24

Solicitanții care au nevoie de garanții procedurale speciale

Statele membre evaluează, într-un termen rezonabil după depunerea unei cereri de protecție internațională, dacă solicitantul este un solicitant care are nevoie de garanții procedurale speciale.

Evaluarea menționată la alineatul (1) poate fi integrată în procedurile naționale existente și/sau în evaluarea menționată la articolul 22 din Directiva 2013/33/UE și nu este necesar să ia forma unei proceduri administrative.

Statele membre se asigură că, în situația în care au fost identificați solicitanți care au nevoie de garanții procedurale speciale, acestora li se furnizează sprijin adecvat pentru a li se permite să beneficieze de drepturile prevăzute de această directivă și să respecte obligațiile prevăzute de această directivă pe toată durata procedurii de azil.

În situația în care nu poate fi furnizat un astfel de sprijin adecvat în cadrul procedurilor menționate la articolul 31 alineatul (8) și la articolul 43, în special în situația în care statele membre consideră că solicitantul are nevoie de garanții procedurale speciale ca urmare a torturii, violului sau altor forme grave de violență psihologică, fizică sau sexuală, statele membre nu aplică sau încetează să aplice dispozițiile articolului 31 alineatul (8) și ale articolului 43. În situația în care statele membre aplică articolul 46 alineatul (6) solicitanților cărora nu li se pot aplica dispozițiile articolului 31 alineatul (8) și ale articolului 43 în temeiul prezentului paragraf, statele membre furnizează cel puțin garanțiile prevăzute la articolul 46 alineatul (7).

Statele membre se asigură că aceste necesități procedurale speciale sunt satisfăcute, în conformitate cu prezenta directivă, și dacă devin evidente într-un stadiu ulterior al procedurii, fără a reiniția în mod obligatoriu procedura.

<p>DCP reformată (*)</p>	<p>Articolul 21</p> <p>Dispoziții privind persoanele vulnerabile</p> <p>Principiu general</p> <p>În dreptul intern care transpune prezenta directivă, statele membre țin seama de situația specială a persoanelor vulnerabile, precum minorii, minorii neînsoțiți, persoanele cu handicap, persoanele în vârstă, femeile însărcinate, părinții singuri cu copii minori, victimele traficului de persoane, persoanele care suferă de afecțiuni grave, persoanele cu afecțiuni mintale și persoanele care au fost supuse torturilor, violurilor sau altor forme grave de violență psihologică, fizică sau sexuală, cum ar fi victimele mutilării genitale a femeilor.</p>
<p>Regulamentul (UE) nr. 656/2014 referitor la supravegherea frontierelor maritime externe în contextul operațiunilor Frontex</p>	<p>Articolul 4 alineatul (4)</p> <p>Pe toată durata unei operațiuni maritime, unitățile participante se ocupă de nevoile speciale ale copiilor, inclusiv ale minorilor neînsoțiți, ale victimelor traficului de persoane, ale persoanelor care necesită asistență medicală de urgență, ale persoanelor cu handicap, ale persoanelor care necesită protecție internațională și ale altor persoane aflate într-o situație deosebit de vulnerabilă.</p>

(*) Directiva 2013/33/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de protecție internațională (reformare).

CUM VĂ PUTEȚI PROCURA PUBLICAȚIILE UNIUNII EUROPENE?

Publicații gratuite:

- un singur exemplar:
pe site-ul EU Bookshop (<https://bookshop.europa.eu/ro/home/>);
- mai multe exemplare/postere/hărți:
de la reprezentanțele Uniunii Europene (http://ec.europa.eu/represent_ro.htm),
de la delegațiile din țările care nu sunt membre ale UE (http://eeas.europa.eu/delegations/index_ro.htm)
sau contactând rețeaua Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_ro.htm)
la numărul 00 800 6 7 8 9 10 11 (gratuit în toată UE) (*).

(*) Informațiile primite sunt gratuite, la fel ca și cea mai mare parte a apelurilor telefonice (unii operatori și unele cabine telefonice și hoteluri taxează totuși aceste apeluri).

Publicații contra cost:

- pe site-ul EU Bookshop (<https://bookshop.europa.eu/ro/home/>).

